

ПРОТОКОЛ
от проведено заседание на Съвета на децата
03.11.2020 г.

На 03.11.2020 г. от 14.00 ч. се проведе второто за 2020 г. онлайн заседание на Съвета на децата (СД) към председателя на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) в платформата Zoom.

***В заседанието участваха:** д-р Елеонора Лилова – Председател на Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД); г-жа Милена Дянкова – директор на дирекция „ППДСРК“, г-жа – Ирина Данева – „Връзки с обществеността“, д-р Цветелина Кьосева – гл. експерт в дирекция „ППДСРК“, г-ца Мария Беличовска – мл. експерт в дирекция „ППДСРК“, Диян Калайджиев – председател на Съвета на децата и представител от област Благоевград; Микаела Димитрова – представител от област Хасково и летописец на Съвета на децата, Ванеса Филипова – представител от София-град, Анна Мария- Гъркова – представител от област Кюстендил, Виктория Симеонова – представител от област Видин, Стефън Иванов – представител от област Видин, Тодор Тачев – представител от област Варна, Даниела Стоева – представител от област Сливен, Едислав Кундев – представител от област Стара Загора, Ваяна Димитрова – представител от област Стара Загора, Венцислав Георгиев – представител от област Плевен, Соня Кривчева – представител от област Пловдив, Ива Кисибирова – представител от област Пазарджик, Вероника Борисова – представител от област Пазарджик, Константина Каракачанова – представител от област Бургас, Недялко Тенев – представител от област Бургас, Джемал Али - представител от област Разград, Преслава Неделчева – представител от област Разград, Бояна Баева – представител от област Сливен, Цветелина Симеонова – представител от област Сливен, Кристина Балийска – представител от област Смолян, Мелани Кехайова – представител от област Смолян, Борис Иванов – представител от област Шумен, Ина Михайлова – представител от област Шумен, Стефан Богданов – представител от област Монтана, Виктория Данова – представител от област Враца,*

Магдалена Стоянова – представител от област Търговище, Калина Христова – представител от област Русе.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Откриване на заседанието на Съвета на децата от д-р Елеонора Лилова – председател на Държавната агенция за закрила на детето;
2. Приветствие от г-жа Деница Сачева – министър на труда и социалната политика;
3. Представяне на новите членове на Съвета на децата;
4. Представяне от председателя и летописеца на Съвета на децата на дейността на Съвета на децата;
5. Изготвяне на „Бяла книга за детето“ – предизвикателствата пред държавната политика за осигуряване на условия за спазване правата на децата и защита на най-добрия им интерес;
6. Дискусия;
7. Закриване на заседанието от д-р Елеонора Лилова – председател на ДАЗД.

Д-р Елеонора Лилова приветства членовете на Съвета на децата и открива второто за 2020 г. заседание, като обърна внимание, „че да бъдеш член на Съвета на децата е не само призвание, но и голяма отговорност, защото Ви се предоставя възможността да участвате при разработване на политики и дейности за децата. Затова, като председател на Държавната агенция за закрила на детето разчитам на Вашата активност и инициативност, с които да допринесете през своя мандат за гарантиране правата на всички деца, осигуряване на възможности за защита на най-добрия интерес на децата“.

От създаването си Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) реализира голяма част от дейностите си съвместно и съгласувано с децата. В Съвета на децата има представители (титуляр и заместник) на 28-те административни области в България, като също така е дадена възможност за включване и на 4 деца от уязвими групи и 1 квота за представител на децата, получили международна закрила в България.

При откриването на заседанието д-р Лилова обърна внимание, че целта на Съвета на децата е да насърчи детското участие в процеса на изработване на политики за децата и вземане на решения. Съветът подпомага председателя на ДАЗД, като дава становища и позиции по въпроси, които засягат правото на защита, развитието и участието на децата в обществено-политическия живот. Този консултативен орган предоставя възможност на децата да обменят знания, добри практики и да взаимодействат с държавни и неправителствени организации.

Председателят на ДАЗД поздрави новоизбраните членове на Съвета на децата,

като обърна внимание, че заедно с останалите членове ще се включват в създаването и прилагането на мерки за гарантиране правата на децата, ще дискутират проблемите на младите хора в страната и ще реализират инициативи и кампании за популяризиране на принципите на Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето.

От името на г-жа Сачева – министър на труда и социалната политика, д-р Лилова приветства участниците в заседанието.

По т. 3 от дневния ред **„Представяне на новите членове на Съвета на децата“** д-р Лилова запозна участниците, че през 2020 г. е проведена Процедура за избор на членове на Съвета на децата в 15 области, които нямат представители в Съвета, изтича 2-годишният мандат на настоящите членове или те са навършили 18 години. В тази връзка са избрани членове за областите: Пазарджик, Стара Загора, София-област, Разград, Бургас, Враца, Ловеч, Монтана, Плевен, Пловдив, Сливен, Смолян, Ямбол, Шумен.

Председателят на ДАЗД даде думата на всички новоизбрани членове, които участваха в заседанието да се представят накратко (на колко са години, от коя област са, защо искат да бъдат членове на Съвета на децата и др.).

Новоизбраните членове споделиха, че се чувстват много щастливи и развълнувани, че са избрани да бъдат в Съвета на децата, защото **„искам да помагам на другите деца“**, **„искам да намеря решение за проблемите в града, в който живея“**, **„да се запозная с нови хора и да поема нови отговорности“**, **„ще работя съвместно с други деца за подобряване благосъстоянието на децата“**, **„ще работя за „заздравяване на връзката между учители и ученици, да даде гласност на всеки и ще се опитам да помогна за решаването на обществени проблеми, които засягат децата“**, **„да се подобри средата, в която израстват децата, ще организирам благотворителни инициативи и ще работя за утвърждаване на здравословен начин на живот сред децата“**, **„ще работя за промяна нагласата на обществото към детското мнение, защото все още има хора, които смятат че децата не дават достатъчно добри съвети и решения на проблеми“** и др.

Всички новоизбрани членове активно участват в ученически съвети, благотворителни инициативи и кампании, доброволци в БМЧК, някои от тях се занимават с актьорство, дебати, музика, спортни дейности и танци и имат награди от международни, национални конкурси и фестивали, и др.

По т. 4 от дневния ред (**Представяне от Председателя и летописеца на Съвета на децата на дейността на Съвета на децата**), Диян Калайджиев, като Председател на Съвета и Микаела Димитрова – летописец на СД запознаха новите членове с работата на Съвета на децата, като го представиха, като **„място, където можем да изкажем мнението и идеите си без да се притесняваме“**. Също така бяха представени и

инициативи и кампании („Безопасен интернет“, „Здравословно и безопасно лято“ и др.), реализирани от членовете на СД с подкрепата на ДАЗД.

По т. 5 от дневния ред д-р Лилова представи инициативата на ДАЗД, свързана с **изготвянето на „Бяла книга за детето“**, която ще бъде издадена по повод 20-годишнината от създаването на Държавната агенция за закрила на детето. Съдържанието на „Бялата книга за детето“ ще включва синтезирана информация за постиженията и съвременните предизвикателства пред държавната политика и дейността за осигуряване на правата и закрилата на децата в Република България. Ще бъде извършен преглед на постигнатото за децата през последните десет години и ще бъде изготвено национално социологическо представително изследване за мнението на обществото и всички заинтересовани страни. Една от целите на „Бялата книга за детето“ ще бъде да се очертаят актуалните предизвикателства пред политиките за децата у нас.

Председателят на ДАЗД благодари на членовете на СД, които са изпратили своите предложения за „Бялата книга за детето“ и се обърна към всички останали да изпратят своите предизвикателства, които могат да бъдат, като мисъл, кратък текст или акцент в дадена област (здраве, образование, социална сфера, свободно време и др.) или отговор на въпроса: „Какво ме прави щастлив?, Какво искам да се промени, за да живеят децата по-добре в България? Как си представям бъдещето? и др.

Д-р Лилова запозна новите членове на Съвета на децата с инициативата „Капсула на хилядолетието“, в която капсула членовете от СД са написали своето послание, което през 2030 г. ще бъде прочетено от бъдещите поколения.

Също така бяха представени и кампаниите на ДАЗД – „Посланик на доброто“ и „Аз гарантирам щастливо детство“.

По време на заседанието д-р Лилова представи разработената от ДАЗД съвместно с МОН, ГДБОП и др. през 2020 г. книга „Изработване на правила за безопасен интернет“, която предстои да бъде разпространена в училищата.

Във връзка с предстоящата Втора национална конференция по превенция на разпространението и употребата на наркотици сред подрастващите, Тодор Тачев – член на СД от област Варна представи становище по темата, като отправи към всички участници от СД молба да изразят своето мнение.

По време на заседанието на Съвета на децата беше представена и НТЛД 116 111, която е създадена не само за консултации, но също и за подаване на сигнали и за деца в риск и беше обърнато внимание, че през 2021 г. предстоят нови инициативи, свързани с НТЛД 116 111.

Д-р Лилова запозна новите членове със създадената от ДАЗД рубрика „Попитай тук“, свързана с разпространението на COVID – 19, където може да се задават въпроси,

на които кризисни психолози отговарят.

По време на дискусиата **Ванеса Филипова – член на СД от София-град** направи следните **предложения**:

- „Съветът на децата да помисли за разписване на екологичен проект, свързан с опазването на околната среда“ (проблеми, свързани с изсичането на горите, замърсяването на въздуха и др.). „Да бъдат организирани срещи с институции и специалисти, които да ни помогнат да направим такъв проект“ ;
- Да се организират и проведат обучения на СД, свързани с „добрата комуникация с институции и др.“, „популяризиране правата на децата“ особено сред децата със СОП;
- Съветът на децата да има свой телефонен номер, на който членовете на СД да консултират деца, защото „понякога децата много по-лесно споделят за своите проблеми с други деца“. Предложението на Ванеса беше подкрепено и от други членове на Съвета на децата, които споделиха, че този контакт с други деца може да бъде и под формата на чат;
- Да бъде направена промяна в Устава на Съвета на децата и по-конкретно чл. 12, т. 7 и да се добави, че „по-активните членове да могат да бъдат преизбирани в Съвета на децата до 18 годишна възраст“;
- Да се разработят материали за деца със слухови проблеми (филмчета и др.), с които по достъпен начин тези деца да бъдат запознати с правата, които имат;
- Съвета на децата да си сътрудничи и комуникира повече с други младежки организации, подобни на Мегафон към НМД.

По отношение направените предложения, д-р Лилова обърна внимание, че ако членовете от СД имат конкретна тема за обучение да направят заявка и на всички присъствени заседания на СД са се провеждали обучения. Предвид въведените в страната противоепидемични мерки, свързани с разпространението на Ковид – 19 към момента не е подходящо да се провеждат присъствени обучения, а също така и онлайн с оглед учебната ангажираност на членовете на СД и дистанционното обучение. Държавната агенция за закрила на детето има готовност да осигури лектори относно провеждане на обучения, свързани с критичното мислене, практичната грамотност, лидерските умения и др.

Председателят на ДАЗД обърна внимание, че може да се помисли за „възможността членовете от Съвета на децата да комуникират с деца“. Една от възможностите е на НТЛД 116 111 да бъде създадена рубрика „Попитай, сподели и поговори с дете от Съвета на децата“ и на нея почасово членове на Съвета на децата да се свързват с други деца.

Д-р Лилова обърна внимание, че Държавната агенция за закрила на детето подготвя проект за децата със специални образователни потребности и акцентът ще бъде поставен върху ранната интервенция при деца с нарушения в аутистичния спектър. Основната цел ще бъде да се окаже подкрепа на родителите и те да придобият умения за ранно разпознаване на симптоми свързани с аутистичния спектър при децата още в ранна възраст.

Тодор Тачев – член на Съвета на децата от област Варна поздрави новоизбраните членове, пожела им успех и сподели, че „в Съвета работим, като приятели и не си мислете, че някой ще ви съди за думите ви или няма да ви уважава. Бъдете активни и не се притеснявайте да изказвате своето мнение. Ние сме едно семейство със 17 годишна история“.

Д-р Лилова каза, че през месец декември 2020 г. може да бъде организирано още едно онлайн заседание на Съвета на децата, благодари на участниците и в 16.00 ч. закри заседанието.